

Ορθοδόξος Έλληνας πλέον και η φιλότιμη δουλειά που σπούδαζε μόνο στην Ελλάδα, της Ελλάδας και της Ελλάδας, αλλά και την αξιοπρέπεια του.

Τα όσα ζήσαμε και ζούμε πλήττουν καίρια μια ιδιότητα, ένα χαρακτηριστικό του Έλληνα, που δεν μπορεί να μεταφραστεί σε ξένη γλώσσα, το φιλότιμό του!

Ως λαός, είχαμε συνηθίσει, όχι αδικαιολόγητα, να θεωρούμε αυτονόητο ότι το μακραίωνα ιστορικό και πολιτιστικό μας παρελθόν είχε αμετάκλητα σφραγίσει τη θέση μας μέσα στην κοινωνία των λαών και εξ αιτίας αυτού είχαμε δεδομένο το σεβασμό τους, είχαμε δεδομένη την εθνική μας αξιοπρέπεια.

Όμως, η αξιοπρέπεια δεν είναι κάτι που απονέμεται, αλλά κάτι που κερδίζεται με κόπο, αγώνες, θυσίες, ενίοτε δε και με αίμα!

Αν για παράδειγμα κερδίσαμε τον παγκόσμιο σεβασμό, πριν από εβδομήντα πέντε χρόνια, δεν ήταν επειδή ως λαός είπαμε απλά όχι στο φασισμό, αλλά κυρίως γιατί αυτό το ΟΧΙ το μετουσιώσαμε σε πράξη, σε μια πανεθνική και παλλαϊκή συσπείρωση, σε ένα πεισματικό και εν πολλοίς απέλπιδα αγώνα καθ' όσων επιβουλεύθηκαν την εθνική μας ελευθερία και αξιοπρέπεια!

Δεν πρέπει να ξεχνάμε, όμως, και τούτο! Ότι η αξιοπρέπεια είναι ένα καθημερινό αγώνισμα, ατομικό και συλλογικό, αφού πάνω στην έννοια αυτή στηρίζεται η θεώρηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, που μόνο μέσα στα πλαίσια του Χριστιανισμού και της Εκκλησίας μπορεί να πραγματωθεί, χωρίς εκπτώσεις και αστερίσκους.

Σύμφωνα με την βιβλική αποκάλυψη η ανθρώπινη φύση όχι μόνο εκτίσθη από τον Θεό αλλά είναι και προικισμένη με ιδιότητες του κατ' εικόνα και καθ' ομοίωση Του.

Για την Εκκλησία, κατά συνέπεια, η έμφυτη οντολογική αξιοπρέπεια του κάθε ανθρώπινου προσώπου αναφέρεται στο κατ' εικόνα, ενώ η ανθρώπινη ζωή που αρμόζει στην αξιοπρέπεια αυτή σχετίζεται με το καθ' ομοίωση, το οποίο με την χάρη του Θεού επιτυγχάνεται μέσα από την υπέρβαση της αμαρτίας.

Κατά ταύτα, η έννοια της αξιοπρέπειας έχει πρωτίστως ηθική διάσταση, ενώ το τι είναι άξιο και τι ανάξιο καθορίζεται με το ηθικό ποιόν των πράξεων και των επιλογών του ανθρώπου.

Μόνο στηριζόμενος πάνω σε αυτή τη βάση μπορεί να ισχυρίζεται κανείς ότι η ανθρώπινη φύση έχει έμφυτη αξιοπρέπεια.

Με την ενσάρκωση του Θεού Λόγου διαπιστώθηκε το γεγονός ότι και μετά την πτώση η ανθρώπινη φύση δεν απώλεσε την αξιοπρέπεια της, διότι το κατ' εικόνα έμεινε ακατάλυτο και συνεπώς έμεινε η δυνατότητα της αποκατάστασης της ανθρώπινης ζωής στην πλήρη αρχική της τελειότητα.

Αυτό άλλωστε διατυπώνεται και στα λειτουργικά κείμενα της Ορθοδόξου Εκκλησίας: «Εἰκὼν εἰμι, τῆς ἁρρήτου δόξης σου, εἰ καὶ στίγματα φέρω

πταισμάτων...

Υπό την επήρεια της αμαρτίας ο άνθρωπος συμπεριφέρεται εγωιστικά, στις σχέσεις του με τους άλλους ανθρώπους, ζητώντας να ικανοποιήσει τις ανάγκες του εις βάρος των πλησίων.

Μια τέτοια ζωή είναι επικίνδυνη για το ανθρώπινο πρόσωπο, την κοινωνία και το περιβάλλον, διότι διαταράσσει την αρμονία της υπάρξεως και συνοδεύεται από ψυχικές και σωματικές ταλαιπωρίες και ασθένειες και καθιστά τον άνθρωπο ευάλωτο και εύτρωτο στις συνέπειες των περιβαλλοντολογικών καταστροφών. Μια ανήθικη ζωή δεν καταστρέφει μόνο οντολογικά τη θεοδώρητη αξιοπρέπεια, αλλά την αμαυρώνει στο σημείο ώστε να γίνεται δυσδιάκριτη.

Ως εκ τούτου, η διατήρηση από τον άνθρωπο της αξιοπρέπειας καθορίζεται από μια ζωή σύμφωνα με τους ηθικούς κανόνες, διότι αυτοί εκφράζουν την πρωτογενή, την αληθινή φύση του ανθρώπου που δεν αμαυρώθηκε από την αμαρτία.

Για να αποκατασταθεί, κατά ταύτα, η ατομική και συλλογική μας αξιοπρέπεια, χρειάζεται μετάνοια, βασισμένη στη συναίσθηση των αμαρτιών, των λαθών και των αποτυχιών μας και την επιθυμία μας να αλλάξουμε ζωή.

Πέντε χρόνια, τώρα, είναι κοινή και πανθομολογούμενη η διαπίστωση ότι η χρεωκοπία της Χώρας μας είναι πρωτίστως ηθική, κοινωνική και πνευματική και κατά συνέπεια και ακολουθία οικονομική!

Πανεθνικό αίτημα η επανάκτηση της αξιοπρέπειάς μας και η αναγνώρισή της από τους “εταίρους” μας, εντός ή εκτός Ευρωπαϊκής Ενώσεως.

Αλλά το δεύτερο είναι απόρροια του πρώτου!

Και, πάντως, αξιοπρέπεια δεν είναι να ζητάμε δανεικά με καλύτερους όρους, αλλά να αγωνιστούμε ως άτομα και ως λαός, όλοι, ομοθυμαδόν, ώστε να “μετανοήσουμε” και να πάψουμε να είμαστε, κατά τον Μακρυγιάννη “η παλιόψαθα των εθνών”, με ομόνοια, συνεργασία, αλληλεγγύη και κυρίως με πατριωτισμό, αγνό και άδολο πατριωτισμό, που υποτάσσει στο εμείς το εγώ...

«Καμία κοινωνία δεν μπορεί να επιβιώσει χωρίς την ιδέα της συμμετοχής σε μια κοινή προσπάθεια».

Λόγια σοφά του Αλμπέρ Καμύ, τα οποία στη σημερινή συγκυρία μεταφράζονται ως προσπάθεια αλληλεγγύης προς τους πλέον αδύναμους, ως προσπάθεια ανιδιοτελούς προσφοράς τώρα όλων,⁸⁷ όσοι πιστεύουν ότι η αξιοπρέπεια του Έλληνα δεν υποδουλώνεται.

Γιατί, όπως εύστοχα έχει ειπωθεί “αρκεί μια στιγμή για να γίνεις ήρωας, αλλά χρειάζεται ολόκληρη ζωή για να γίνεις αξιοπρεπής άνθρωπος!”

† Ο ΣΥΡΟΥ ΔΩΡΟΘΕΟΣ Β΄

(Περιοδικό “ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ”, τ. 76, Φεβρουάριος 2015)